

RACIONE SUPPLICANDI impetratio enim uel dicit ipsam condescensionem qua
 Deus petitioni ²¹⁹ nostre annuit ²²⁰ et ita hoc ²²¹ est idem coniungi Deo ²²²
 quod impetrare et ita simul sunt ²²¹ uel dicit consecucionem efficiens ²²²
 petiti et sic contingit quod prius iungatur ²²³ homo Deo quam impetret
 in ordine effectus. (107) Que scilicet spes et deprecacio SI RECEPTA
 id est concessa NECESSITATE FUTURORUM NICHIL CREDANTUR HABERE VIRIUM ²²⁴
 QUID ²²⁴ ERIT QUO CONNECTI ATQUE ADHERERE ²²⁵ POSSIMUS ILLI PRINCIPI RERUM? ²²⁵
 quasi diceret nichil. (110) QUARE NECESSE ERIT ²²⁶ HUMANUM GENUS ²²⁹
 DISSEPTUM ²²⁷ id est disiunctum SUO ²²⁸ FONTE id est a suo principio Deo ²²⁹
 FATISCERE ²³⁰ scilicet deficere ²³¹ UTI ²³² CANTABAS PAULO ANTE libro quarto,
 metro sexto. ²³²

V m 3

QUENAM DISCORS ¹ metrum ² tercium ³ libri ⁴ quinti ⁵ quod dicitur ⁶ Adonicum ⁷
 uel Archilochicum ⁸ de quo habitum est supra libro quarto, metro sexto. ⁹
 Ponit autem in fine unum uersum metri Adonii dactilici dimetri de quo ¹⁰
 habitum est libro primo, metro ultimo, in quo facit exclamacionem ¹¹
 super impossibilitate que apparet inter ¹² providenciam ¹³ et liberum ¹⁴
 arbitrium. Et diuiditur in quatuor partes in quarum prima exclamando ¹⁵
 querit quare sunt impossibilia, cum per ¹⁶ considerata uideantur ¹⁷
 possibilia. Secundo ponit ad hoc responsionem ¹⁸ ibi (6) AN NULLA EST. ¹⁹
 Tercio contra responsionem ²⁰ obicit ²¹ ibi (11) SED CUR TANTO. ²² Quarto ²³
 solvit obiectionem ²⁴ ibi (20) AN CUM MENTEM. Dicit ergo (1) QUENAM ²⁵
 CAUSA ²⁶ DISCORS ²⁷ RESOLVIT ²⁸ FEDERA RERUM ²⁹ scilicet ne se ³⁰ compatiantur ³¹
 simul aut QUIS DEUS TANTA

---

219 petitionem J pemptioni R / 220 annuit P / 221 hoc est . . . simul
 sunt D (idem om. QJR) et ita dicunt quod coniungi Deo quod impetrare et
 ita sunt simul P et ita debent hic coniungi tota quod impetrare et ita
 sunt simul PeG / 222 efficiens CJDG effectus PPe / 223 coniungatur P /

224 qui quid erit quo (quod G) connecti (committi G) aut coherere PPeG /
 225 principi rerum RDPeG principi OJ principio P / 226 est OR /
 227 disseptum JPe disceptum ORDGP / 228 a suo P / 229 deo om. R /
 230 fatiscere om. PPeG / 231 scilicet deficere PPeG om. OJRD / 232 uti
 paulo ante cantabas libro quarto metro sexto circa finem R /

1 libri quinti om. PPeG / 2 adonicum PPeG adonum OJRD / 3 archi-
 lochicum DP arlochicum O arilochicum J archilogum R archilogicum Pe
 achilogicum G / 4 habitum est . . . de quo om. O / 5 adonii JRDP
 adonici PeG / 6 diametri PeG deametri P / 7 habitum est OJRD supra
PPeG / 8 ultimo OJRD quinto PPeG / 9 partes in quarum prima OJRD et
 in primo P in primo PeG / 10 incomprehensibilia O / 11 mensionem PeG /
 12 mensionem PeG (?D) 13 tante R / 14 quanto R / 15 aut PPeG /
 16 causa discors resoluit JD discors resoluit OR discors causa
 resoluit P (solvit PeG) / 17 se om. PPeG

V H 3

BELLA STATUIT DUOBUS VERIS (4) UT¹⁸ SINGULA scilicet vera QUAE CONSTENT¹⁹ CARPTIM
 id est sigillatim accepta EADEM MIXTA id est coniuncta NOLINT²⁰ IUGARI id est copu-
 lari compatiendo se invicem.²¹ Si enim consideremus²² providentiam per se, possibilis
 est;²³ similiter²⁴ si liberum arbitrium per se,²⁵ possibile est;²⁶ si utrumque simul,
 videntur impossibilia.²⁷ Deinde cum dicit (6) AN NULLA solvit hanc questionem
 dicens quod istis²⁸ duobus veris nulla est discordia sed apparentia discordiae
 provenit ex debilitate intellectus nostri, unde dicit²⁹ AN nota³⁰ solutionis NULLA
 EST DISCORDIA VERISQUE pro sed SEMPER CERTA³¹ COHAERENT SIBI³² (8) SED MEMS CAECIS
 OBRUTA id est oppressa MEMBRIS caecis id est cessantibus: corpus enim quod corrumpi-
 tur aggravat³⁴ animam (Sapientiae decimo.) Quomodo autem aggravat patet supra³⁵
 libro tertio, metro undecimo.³⁶ (9) NEQUIT IGNE id est vigore OPPRESSI LUMINIS
 scilicet intellectualis NOSCERE NEXUS TENUES id est subtiles RERUM scilicet quae
 discordare videntur.³⁷ (11) SED CUR TANTO³⁸ obicit contra istam responsionem:³⁹ si
 enim anima⁴⁰ ignorat illas subtiles connexiones⁴¹ rerum, unde est quod desiderat illas
 scire, cum nichil ignotum possit desiderari? Dicit ergo SED CUR FLAGRAT id est ardet,
 hoc est ardentem cupit, scilicet anima REPERIRE NOTAS id est notificationes TECTAS⁴²
 id est latentes obscuritate⁴³ VERI id est veritatis.⁴³ (13) SCITNE id est numquid⁴⁴
 dicendum est quod scit⁴⁵ illud QUOD ANXIA APPETIT NOSSE? quasi diceret non, quia
 nullus appetit scire illud,⁴⁶ quod scit unde subdit (14) SED⁴⁷ QUIS LABORAT⁴⁸ SCIRE
 NOTA⁴⁹ quasi diceret nullus.⁵⁰ Oportet ergo discere⁵¹ quod nescit.⁵² Sed⁵³ tunc sequit

a. Cf. c. 9, 15

18. et JR / 19 constant OJD constant RPpEG / 20 voluit RPeG / 21 ducere P /
 22 consideramus D / 23 est om. DPeG / 24 similiter OJ et similiter R om. PPeG /
 25 se om. P / 26 est om. D / 27 impossibilia OJR impossibilia DPpEG /
 28 istis OJD om. R hiis PPeG / 29 unde dicit om. P / 30 an nota ac non nota R /
 31 certa om. O / 32 sibi om. RD / 33 abruta ex abrata R abruta D /
 34 aggravat RP aggravet OJD / 35 supra om. PPeG / 36 enim R / 37 videntur om. R /
 38 tanto om. PPeG / 39 mensionem PeG / 40 alia R / 41 compositiones D /
 42 rectas OP / 43 obscuritate obscuritate [sic] id est veritatis R / 44 numquid JRD
 numquam OPpEG / 45 scit RD sit OJPPeG / 46 illud om. R / 47 sed JRD si OPpEG /
 48 laboret O / 49 notas D non PeG / 50 nullus om. R / 51 discere scripsi dicere
 OJDPeG om. R / 52 nesciat R / 53 unde dicit at si nescit sed RD /

Sequitur

aliud inconyeniens, scilicet quod desiderat illud quod nescit, unde dicit (15) AT
 SI NESCIT id⁵⁴ est illud quod appetit QUID PETIT CAECA id est ignorans⁵⁴: QUIS⁵⁵
 enim NESCIVS OPTET QUICQUAM?⁵⁵ Omnis enim appetitus animalis est respectu alicuius
 apprehensi⁵⁶ per cognitionem.⁵⁷ Unde appetitus non movetur a bono⁵⁸ nisi apprehenso
 per cognitionem. (17) QUIS⁵⁹ ENIM VALEAT SEQUI NESCITA -VE pro vel QUIS NESCIVS⁶⁰
 QUEAT⁶¹ NOSCERE QUO⁶² INVENIAT supple illud quod querit -QUE pro et QUIS NESCIVS⁶⁰
 QUEAT NOSCERE⁶² FORMAM REPERTAM quasi diceret nullus. Deinde cum dicit (20) AN CUM⁶³
 MENTEM solvit istam objectionem, ubi considerandum est⁶⁴ quod, sicut anima habet
 duplex⁶⁵ esse scilicet coniunctum et separatum, sic habet et duplicem modum cognos-
 cendi per conversionem ad fantasmata et acquirit determinatam cognitionem rerum
 colligendo eam per subministrationem⁶⁶ sensuum⁶⁷ ex sensilibus; separata vero
 cognoscit per conversionem⁶⁸ ad Deum, a quo influunt⁶⁹ ei⁷⁰ species per quas cognos-
 cit. Sed tamen⁷¹ cognitio sua, quam habet separata,⁷² non est ita perfecta nec⁷³ ita
 determinata⁷³ sicut illa quam acquirit coniuncta, ut puta de ipsa et aliis animabus.
 Et in quibusdam aliis cognitionem, quam de rebus habet separata, non colligit ratio-
 cinando, sicut nec angeli, sed simplici intuitu novit conclusiones in principiis in
 quantum virtus intellectiva se extendit, quia non ad omnes conclusiones istas
 sequeretur quod habere posset cognitionem rerum determinatam. Est etiam ulterius
 sciendum, quod iste modus⁷⁴ cognoscendi sit anime minus naturalis quam modus
 cognoscendi in corpore, sicut et esse tamen iste modus⁷⁵ aliqualiter convenit⁷⁶
 ei⁷⁷ per prius,⁷⁶ quia^{78,79} quod convenit alicui secundum⁸⁰ se per prius⁸⁰
 convenit ei quam⁸¹ quod convenit ei^{81,82}

51

54 id est...ignorans (ignorata PPeG) om. R / 55 quis enim nescius optet quicquam
 OJR (optet quicquam nescius D) quomodo enim nescius quicquam appetit PeG quid enim
 nescimus oportet quicquam P / 56 apprehendi R / 57 per cognitionem om. R / 58 a
 bono OJRD ab aliquo PPeG / 59 quid P / 60 nescito P / 61 querit D / 62 quo. . .
 noscere om. R inveniat super illud que querit que et quis ignarus queat G / 63 tum OJ
 64 est JR et O om. DPPeG / 65 sicut duplex J / 66 subiectam ministrationem D om. R /
 67 sensum et instructionem sensuum R / 68 ostensionem PeG / 69 influuntur R / 70 ea R
 71 tantum PPe / 72 separatam OP / 73 nec ita determinata om. P / 74 licet iste
 motus J / 75 iste modus om. R modus cognoscendi D / 76 per prius convenit ei R /
 77 ei om. P / 78 quia...ei om. R / 79 quia om. P / 80 secundum se per prius] quod
 semper prius P prius PeG / 81 quam...ei om. D / 82 ei om. P /

per aliud uel ex alio sed iste⁸³ modus cognoscendi quem habet separata⁸³
 conuenit⁸⁴ ei secundum se ipsam⁸⁴ in quantum est forma materialis. Sed
 alius modus conuenit ei in quantum est forma corporis et existens in
 corpore. Et hiis suppositis exponere litteram sic: (20) AN nota⁸⁵ solutionis
 CUM⁸⁶ scilicet anima CERNERET id est per prius debeat ei modus cognoscendi
 quo⁸⁷ nata sit⁸⁷ cernere MENTEM ALTAM id est Deum conuertendo⁸⁸ se ad
 ipsum tanquam principium⁸⁹ influens ei species quibus cognoscit NORAT id
 est⁹⁰ nota fuit⁹¹ per istam cognitionem noscens⁹² SUMMAM id⁹³ est principia
 PARITER⁹³ ET SINGULA id est⁹⁴ conclusiones in⁹⁵ principiis. (22) NUNC
 id est per modum cognoscendi quem habet in corpore qui quodam modo posterius
 conuenit anime CONDITA id est abscondita NUBE MEMBRORUM id est membris
 intellectum obnubilantibus NON EST OBLITA SUI IN TOTUM⁹⁷ id est non

96

---

83 iste ... separata OJRPaG (habet animus D) iste in quibus cognoscendi
 quem habet separata P / 84 conuenit ... ipsam OJP conuenit ei RDPaG ~~¶~~ /
 85 non R / 86 nosse R nosce P / 87 quo enim ita est R / 88 contendo R /
 89 ad principium R / 90 scilicet P / 91 fuerit P / 92 noscens D
 nosce OJRPPaG / 93 id est principia pariter OJRD particularem partem P /
 94 id est om. Q / 95 ex P / 96 per posterius R / 97 toto P /

totaliter perdit cognitionem quam secundum se nata est habere; unde non
accipitur hic obliuio proprie secundum quod est ignorantia⁹⁸ alicuius
prius actualiter cogniti⁹⁹ sed secundum quod est ignorantia alicuius¹⁰⁰
per¹⁰¹ prius aliquo modo nati cognosci SUMMAMQUE TENET¹⁰² scilicet¹⁰³
habendo habitum principiorum in quo omnia uelud in summa cognoscuntur
perdens singula id est¹⁰³ cognitionem singulorum in particulari. (25)
¹⁰⁴IGITUR QUISQUE REQUIRIT id est appetendo querit VERA¹⁰⁵ scilicet¹⁰⁶
cognoscere NEUTRO EST HABITU scilicet¹⁰⁷ talis enim NEQUE NOVIT scilicet
in speciali illud quod querit¹⁰⁸ NEC PENITUS TAMEN NESCIT¹⁰⁹ OMNIA id est
non¹¹⁰ est totaliter¹¹⁰ ignarus SED SUMMAM id est habitum

---

98 ignominiosa R / 99 cognoscentis P / 100 alicuius om. P / 101 sed P /
102 tenet om. P / 103 scilicet ... id est OJRD om. P / 104 igitur om. R /
105 s'a Q / 106 scilicet om. P / 107 scilicet om. P / 108 requirit R /
109 nescit RP / 110 totaliter non est P /

principiorum QUAM RETINENS MEMINIT id est in¹¹¹ memoria tenet (29) CONSULIT
 scilicet actuali consideracione ALTE id est adquisita¹¹² RETRACTARI VISA
 id est considerata UT QUEAT OBLITAS PARTES id est conclusiones non cognitae
 que sunt pars eorum que in principiis cognoscuntur¹¹³ ADDERE PARTES¹¹⁴
 SERVATIS id est principiis¹¹³ que habitualiter seruantur in intellectu et
 sunt pars cognitionis¹¹⁵ eorum que ex principiis deducuntur. Sic igitur
 desiderium cognoscendi¹¹⁶ presupponit aliquam¹¹⁷ cognitionem scilicet
 uniuersalem et querit specialem et¹¹⁸ de hoc¹¹⁸ tractat beatus¹¹⁹ Augustinus
 satis exquisite¹²⁰ libro¹²¹ octauo de Trinitate. Quidam uero exponentes
 Boecium dicunt eum locutum more quorundam Platoniorum ponentium animas
 creatas in celo¹²² et haberi perfectam cognitionem omnium et eam per lapsum
 ad corpora obliuisci sed reduci per excitacionem sensuum, quod uidetur
 insinuari in Menone¹²³ Platonis ut tactum est supra¹²⁴ libro tercio metro
 undecimo. Si autem¹²⁵ sic exponatur planior¹²⁶ erit littera¹²⁶ sed falsa
 sententia.¹²⁷

cl 82A et s.

111 in cm. P / 112 adquisite CR acquiescite P / 113 cognoscuntur ...
 principiis om. R / 114 partibus P / 115 cognitionum R / 116 desiderandi
PPeG / 117 aliam PPeG / 118 et de hoc CJPPeG et hoc RD / 119 beatus
OJRD om. PPeG / 120 exquisite cm. R / 121 in libro R / 122 exemplo P /
 123 menonone O / 124 supra om. PPeG / 125 nam si R / 126 littera
 planior est R / 127 sententia falsa R /